

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนคือ การกำหนดประชากร การเลือกกลุ่มประชากร การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
2. ประชากรในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ และการแปลผล
6. ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างแผนยุทธศาสตร์

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งบรรลุตามความมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมการวิจัย เป็นขั้นตอนศึกษาเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ สภาพความสำคัญของปัญหา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอคำแนะนำ และความเห็นชอบในการจัดทำเค้าโครงการค้นคว้าอิสระจากคณะกรรมการควบคุม และนำเสนอเค้าโครงการค้นคว้าอิสระเพื่อขอความเห็นชอบดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นจากขั้นตอนที่ 1 ในการตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่กำหนด พร้อมนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนจัดทำรายงานการวิจัย และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมแนะนำ และจัดพิมพ์พร้อมทั้งส่งรายงานผลวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

2. ประชากรในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด คือ สามเณร โรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 80 รูป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน จังหวัดอ่างทอง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของสามเณรจำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) แล้วถามข้อมูลดังนี้

1. อายุ
2. ระดับชั้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ที่สอบถามระดับความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามวิธีการของ (Likert) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 107) ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร	จำนวน 18 ข้อ
2. ด้านครูผู้สอน	จำนวน 12 ข้อ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	จำนวน 11 ข้อ
5. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ	
5.1 ห้องสมุด	จำนวน 12 ข้อ
5.2 ห้องเรียน	จำนวน 8 ข้อ
5.3 ห้องคอมพิวเตอร์	จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดเห็น ความต้องการ ให้ปรับปรุงตามความประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน

3.2 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามในการจัดการศึกษาครั้งนี้
2. กำหนดขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาบูรณาการ สร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามขอบเขตของการวิจัย
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อดำเนินการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผล และประเมินผล และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน
4. สร้างแบบสอบถามเป็น 3 ตอน
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถาม หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการต่อไป
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าความตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และนำกลับมาแก้ไข
7. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพแล้ว ไปทำการทดลองใช้กับสามเณรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 รูป หลังจากนั้นนำมาดำเนินการตรวจหาค่าความเชื่อมั่น
8. นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพแล้ว มาจัดทำเป็นชุดแบบสอบถามให้มีจำนวนเพียงพอ กับจำนวนประชากรที่ต้องการ คือ 80 ชุด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อตรงตามจุดมุ่งหมาย ของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ โดยการหาค่า IOC (Index of Congruence) โดยใช้สูตร ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2543 : 272)

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา
R คือ คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ
 N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เมื่อ R แทนคะแนนความคิดเห็นซึ่งมีค่าดังนี้

เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	มีค่าคะแนนเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	-1

การทดสอบได้ค่า IOC ของแบบสอบถามความพึงพอใจในครั้งนี้อยู่ระหว่าง 0.66-1

ขั้นที่ 2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา ซึ่งก็คือสามเณรที่เป็นนักเรียน 30 รูป หลังจากนั้นได้นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item analysis) โดยหาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยหาค่าความเชื่อมั่นของการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยาเท่ากับ .9406

3.4 เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การวัดแบบสอบถามตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยแบ่งเกณฑ์ให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความพึงพอใจ
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

จากการกำหนดความพึงใจโดยมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) ดังกล่าวข้างต้นมีเกณฑ์สำหรับแปลความความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐานออกเป็นช่วงดังนี้

การแปลผลเพื่อจัดระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด โดยการแจกแจงความถี่แล้วนำไปหาค่าพิสัย หลังจากนั้นกำหนดชั้นเพื่อหาความกว้างของแต่ละชั้นหรืออันตรภาคชั้น (พิชิต ฤทธิจรูญ. 2543 : 292) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

เกณฑ์การวิเคราะห์ผลของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การกระจายของข้อมูล
มากกว่า 1.00	มาก
0.00 – 1.00	น้อย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้จัดการ โรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองพร้อมกับคณาจารย์ผู้ปฏิบัติงานที่โรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 80 รูป พร้อมชี้แจงรายละเอียด จุดประสงค์ของการวิจัยกับกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม และติดต่อประสานขอรับแบบสอบถามคืน

3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ระหว่างวันที่ 1 – 3 กรกฎาคม พ.ศ.2551

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล

การวิจัยในครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติซึ่งมีการประมวลผลเป็นขั้นตอน กล่าวคือ หลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้นำมาแปลงผลเป็นรหัสตัวเลข (Coding) แล้วบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นจะใช้โปรแกรมในการประมวลผลข้อมูล และจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติต่าง ๆ ที่ต้องการแล้วแปลความหมายข้อมูลที่ประมวลผลเรียบร้อยแล้ว โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการวัดความพึงพอใจที่กำหนดไว้เพื่อจัดทำรายงานผลการวิจัยต่อไป

สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามแฉกในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา ด้วยค่าเฉลี่ยประชากร ($\text{Mean} = \mu$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\text{Standard deviation} = \sigma$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามแฉกในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis)

6. ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างแผนยุทธศาสตร์

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการศึกษาข้อมูลความรู้พื้นฐานในการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์สร้างแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามแฉกในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง โดยได้คำตอบจากแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนสามแฉกในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ดังนี้

การจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategy Formulation) หรือ การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic planning)

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแนวทางในการพัฒนา
2. การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร บรรยายสภาพ และการดำเนินงานขององค์กรที่ต้องการให้เกิดขึ้น ต้องการที่จะให้เป็น
3. กำหนดพันธกิจหรือภารกิจ การกำหนดภารกิจที่องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้
4. การกำหนดกลยุทธ์ แนวทาง หรือวิธีการที่นำองค์กรไปสู่การบรรลุผลตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้
5. การแปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ เป็นเครื่องมือสำหรับใช้เป็นแนวปฏิบัติโดยการจัดทำแผน โดยต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ ยกตัวอย่างเช่น ชื่อแผน วัตถุประสงค์ เป็นต้น
6. ตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของแผนกับอาจารย์ที่ปรึกษา